

راکړنا گومائیت لسه  
الحکم بغیر ما أنزل الله  
کفر دوت کفر

بهره فکرت:

بیوار سندی ابو تیمیة

گۆمانین لسه

الحكم بغير ما أنزل الله

9

گوتنا ابن عباس رضي الله عنه:

**"كفر دون كفر"**

بيوار سندي - ابو تيمية

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله و بعد:

## پیش گوتن

خوشک براینن موسلمان الله تعالى ئەمری لمه دکەت، ئەم لسه راستی بن. دەمی مه راستی بقییت، ئەم دئ داخزا بهلگهی کهن: {قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ} (کا دهلیلین خو بینن، ئەگەر هین ژ راستگویانن). مەرهم پئ پیغه مبهري مهیه (صلی الله علیه وسلم). چونکی ئەوی راستیا گه هاندی. و نه چ شیخ و زانا و مه لایا.

به لئ بمخابنیقه گه لهک جاران ئەم دئ بینن، دەمی برایه کئ موسلمان بانگه وازیا توحیدئ و ئاینن الله تعالى دکەت، کا چهوا توشی رئ لئ گرتنی دبت ژ لاین هندهک مروققین نهزان و بئ ئاگه هدار ژ ئاینن. دئ خو کهنه فیدائی طاغوتی، دەمی دبینن یان گولی دبن کو ئەو برایه دژی بهرزه وهندیان وان یان دژی طاغوتی وان هندهک تشتین راستی به لاف دکەت. یان ئەگەر ئەو تشته پیچه وانهی وان تشتین شیخ وان گوتهن، ئەوی شیخ ب شف و رۆژ بو طاغوتی کار دکەت ب پینوس و فهتواینن خو.

وان جوړه مروّشان دقېت بتنې پارچهک ژ راستين گولې ببن، و نهو راستيه ژي پيتفیه ژ دهف هندهک کهسین وان یین تاییهت بیت. و نهگه نه ژ وان شیخین وان یین تاییهت بن، نهو ژي وهرناگرن. نهغه جوړه وهرگرتنا زانستی نه ژ ریکا اُسل السنة یه، بتاییهتی نه ژ ریکا ههقالیت پیغمبهري صلی الله علیه وسلم.

و هندهک مروّف ییت ههین، ژبهري زانینې و راستين ژ کهسهکې موسلمان وهریگرن، دې یهکه م تشت پرسیارا نهړینا وی کهت، کا نهو دهربارهی وی شیخې نهو هر ژي دکهت چیه؟. نهگه هات و هندهک رهخنه ههبن لسهر شیخې وی، دې بیژنې تو کهسهکې ژ ری دهرکهتین و دې دان و ستاندنا خو واسا لگهدا یا کریت کهن خو دې بیژنې یې ژ اسلامې دهرکهتی.

بیگومان نهف رهوشته و جوړې پرسیارکرنې بدعیه د اسلامیدا و حهرامه. هندهک صحابی لسهر وې بیروباوهړین بین، کو نهغه دې بته شرک، نهگه موسلمانکه ئیماننا موسلمانکه دې لدیف نهړینا وی لسهر کهسهکې دې یې موسلمان، بریارې لسهر بدهت. **بو نمونه :** دې ئیک بیژته مروّفهکې موسلمان" تو چ دبیژنې دهربارهی ابن تیمیة دا؟" و دې یې دې بیژت : ( یا ژمن هه نهوی هندهک ههله ییت ههین!". و دې خودانې پرسیارې بریارې لسهر وی مروّفی موسلمان دت، کا خودان ئیماننا یان نه، کا لسهر سنهتی یه، یان لسهر بدعې یه. دې پیشان و کیشاننا وی نه لدیف قورئانې و سنهتی بت!

ئەفە جوړهكې شرکې يه: شرکا زانستی. دې لزانستی گهرين و کوم  
 كهن، بهلې چۀ نهجاما ژ وى زانستی وهرناگرن تاكو نه سهكهنې،  
 كا شيخې وان چۀ ديژيت بو وى زانستی يان كا چهوا شيخې وان  
 تيگههشتيه. چافه ليكرن و ديفه لانكيه كا چاف گرتي!  
 ئەگەر چەند ئەم ريزي ل زاناين خو ييت كهشن دگرن، بهلې  
 ريزگرتن جوډايه و پهرستنا وان جوډايه. چونكى الله تعالى ئەم  
 مروڤ يي و اسا چيكرين كو خهلتيا بكهن، فيجا چۀ ئەو مروڤه، زانا  
 بن يان كهسيين ئاسان بن. و ئەگەر ئەم زيده گافيي د ههژيكرن و  
 بلندكرنا زانايدا بكهن، وى دهمى دې ئەف گوتنا الله تعالى لسهر  
 مه ئيته گوتن: {اتخذوا أَرْبَابَهُمْ وَرُحْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِّنْ دُونِ اللَّهِ}  
 (ئەوان شيخ و زاناين خو بوخه كرنه رهه).

ئەگەرئ سهرهكى يي نفيسينا في بابتهى: گوتنا صحابين بهريز ابن  
 عباس رضي الله عنه ژ لايي خراب و نه زانافه بو هندى تيته  
 بكارئينان، داکو شهريعتي الله تعالى كه دهستور نه ئيته دهينان،  
 بهلې شينا وئ دهستورين مروڤان چيكرين لسهر خهلكي دا بيننه  
 خاري. د ههمان دهمدا دې ييزنه وان كهسيين، ئەويي پشتهفانيا  
 شهريعتي دكهن و خو بو وئ دهسته لاتداري نا چه مينن "هين  
 خوارجن يان هين تهكفيرينه، يان هين گوهداريا ولي الامر  
 ناكهن!" .

بيوار سندی – ابو تيمية

المانيا 27.07.2021

## مانا وټړه‌ی یا وټ پهیڅا ابن عباس ر.ع گوتی و نهو سهردهمټ وی نهف چه‌نده گوتی.

نهو پرسیارا کو نه‌م بهرام‌به‌ری وټ راوه‌ستیاینه نه‌وه:

"نهو چه‌گوتنه‌که ابن عباس ر.ع گوتی؟"

داکو نه‌م بشین تیښگه‌هن، دقیت نه‌م وی سهردهمی تیښگه‌هن،  
نهو سهردهمټ نهف گوتنه هاتیه گوتن.

لوی سهردهمی ناکوکی و شهر دناف بهینا علي ابن ابي طالب و  
معاویه ابن ابوسفیان دا هه‌بو. هندهک ژ کوما علي ابن ابي طالب  
خو ژوان دانه پاش و پاشی گوتنه علي ابن ابي طالب و نینه‌رئ  
وی ابو موسی الاشعري و معاویه و نینه‌رئ وی عامر ابن العاص  
هین کافرن! ده‌لیلئ وان که‌سین ژ کوما علي ابن ابي طالب  
ده‌رکه‌تین و پاشی بونه خوارچ نهف نایه‌ته بو د سورة المائدة 44.

الله تعالی د وټ نایه‌تئ دا دییژت { **وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ**  
**فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (44)** } (یئ نه‌ ل‌دیف وټ حوکمی و بریارئ  
بدهت یاکو خۆدئ ئیناتی خار، قیجا نه‌و کافرن.).

ژبه‌ر قئ چه‌ندئ خوارجا گوته شان هه‌ر چار صحابیین به‌ریز هین  
کافرن. چونکی نه‌و خوارجانه د وټ باوه‌ریئ دابون، کو وان  
شهریعت بکار نه‌ئینانه د هندهک بواراندا و ژبه‌ر هندهئ نه‌و بونه  
کافر.

که بهرشف و بهرگړی کرن ژ علي ابن ابي طالبی،۔ ابن عباس رضي الله عنه ئەف گوتنه (کفر دون کفر) گوت. ئانکو ئەو بریارین وان هەر چار صحابیا داین نه ئەو کوفرهیه یاکو پښ بڼه کافر. و ئەوی دښا بښته وان، کو ئەو ییت خهلت د وی ئایهت تیگه‌هشتین.

به‌ئ ابن عباس رضي الله عنه ما دا چه‌وا زانت، کو دی طواغیت و پشته‌فانین وان، قی گوتنا وی بو بهرژه‌وه‌ندیین خو بکار ئینن؟ و بوئ گوتنا وی ئایه‌تا الله تعالی هم‌می پراکن و خه‌لک موسلمان ئیخه‌ن دبن زورداریا خوښه و ئاینن وان لږ گوهورینن؟

دقی نامیلکیدا ئەم دی وی گوومانن و هه‌له تیگه‌هشتنا گوتنا ابن عباس ر.ع ئاشکه‌را و رو‌هن که‌ین. و کا چه تیگه‌لبونا قی گوتنن لگه‌ل سه‌رده‌من هاتی گوتن و ئایه‌تا سورة المائدة هه‌یه.

## جیوازی دناف بهینا (حکم الشرعي)، (الفتاوی)، (الحکم)

ژبه‌ری ئەم باشتر به‌ری خو بده‌نه گوتنا ابن عباس ر.ع، یا گرنگه ئەم جیوازی دناف بهینا شان هەر سږ په‌یفین ئو‌صولی شرعي ناس بکه‌ن و کا جه‌ئ وان دناف ئاینن اسلامیدا چنه. بښ شاره‌زابونا مه‌ بشان سږ بڼه‌مایان، دی ئەف بابته‌هه‌می لبه‌ر چاقن مه‌ تیکه‌ل و ئالوز بیت.

(**حکم الشرعي**): ئەو، گوتنن اللہ تعالیٰ یە دەربارە ی ریدانە کێدانە و یاکو بو وئ حکمەکی شرعی هەیه و گریڤدایە بکار و کریارین مروشان قە.

(**الفتاوی**): ئەو، بکارئینانا وی حوکمی اللہ تعالیٰ یە بو سەرھاتیەکی یان ریدانەکا لاسەر دەمی مفتیەک ئەوی فتوای دەت. و دقیت ئەو فەتوایە بێتە گونجان لگەل وی حوکمی شرعی.

(**الحکم**): ئەو، بریاردانە لاسەر تشتەکی پشتی کو هاتیە پشت راستکرن کو ئەو حوکمی شرعی لگوری وی ریدانی یە. دئ وی دەمی دادوەر ی ناچار بیت ئەوی بریاری بدەت. ئەقە کارئ دادوەری یە، دئ بەرئ خو دەتئ کا حوکمی شرعی ی درسته و لاسەر وی ریدانی تیتە گونجان؟ ئەگەر ی پشت راستە دئ بریارەکی دەریخت ئانکو حکمەکی.

دا ئەم جارەکا دی ل گوتنا کفر دون کفر بزقن و کا چەوا بدروستاهی هاتیە قەگوهاستن. ئەف گوتنە بقی شیوەییە "**لیس الکفر الذي يذهبون اليه**". (ئەقە نە ئەو کوفرەیه یاکو ئەو ژئ ھزر دکەن).

ابن عباس ر.ع نایئژت ی حوکمی بوئ نەکەت یاکو خۆدئ تعالیٰ ئیناتی خار کافر نابت، بەلکو دیژئیت: نە ئەو جوړە کوفرەیه ئەوا کو خوارجا پئ ھەر چار صحابی کافر کرینە. ئەوی ھەر پەیشا کفر بکارئینات و نە گوھوراندا بو کوفرا بچوک یان کوفرەکا دی.

ئەف حوکم و بریارا ابن عباس ر.ع هنگی دای، لگوری وی ریدانی و سەردەمی بی. ئەوی سەحکری ژى، کا خوارج د ییژنه چ جورە مروشان هین کافرن!

ئەوی حوکمی شرعی بکارئینات و حوکمی شرعی لقیری ئەف ئایەته { **وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (44)** } (یئ نه لیدی و حوکمی و بریاری بدەت یاکو خۆدی ئیناتی خار، **فئجا ئەو کافرن**). بەلئ ئەو جورئ کوفرا دناف قئ ئایەتیدا، نه لگوری وی سەردەمی و واقعی بی. چونکی ئەگەر ئەم بەری خو بدەنه وی سەردەمی، ئەم دئ قان تشتا بین:

1. ئەو صحابیئ کو خوارجا گوتیئ **کافر**، یەک ژوان بی ئەوی بو وی مزگینیا بەهەشتئ هاتی (علي ابن ابي طالب ر.ع).

2. معاویة ر.ع رۆلەکی مەزن هەبویه د پرسیا خیلافەتیئ دا و لدەف خەلیفی وی سەردەمی. و هەروەسا ئەو یەک ژ وان بو ئەوی وەحی بو پیغەمبەری صلی اللہ علیہ وسلم نقیسی.

3. دناف بەینا وان هەردوک کۆماندا نەیار هەبون و دەهەمان دەمدا ئەو صحابیەنه ژ وان کەسێن بونە خوارج زاناتبون د شەریئ اسلامیدا.

4. و شەریعت وی سەردەمی سەدی سەد دەهاتە بکارئینان!!

ژ ټهگرې څان چنه خالهکان ژي ابن عباس ر.ع فهتوہيا خو يا وي  
سہردهمی بوی شیوہی دا: "ليس الکفر الذی یذهبون الیه."  
(ټهقه نه ټو کوفرهیه یاکو ټو ژي هزر دکهن).

## ټهمی دی سہکنه چنه خالین بنهمایین تهفسیرکرنا ټایهټین قورټانی، تا چ راده دی گوتنهکا صحابیہکی ټایهټهکا قورټانی یا گشتی جهی وی گرت.

- اهل السنة و الجماعة و ههمی مهذهب و فہقیہین څی  
ټومہټی یهک دہنگن لسہر ہندی، کو چینابت گوتنهکا  
صحابیہکی جهی ټایهټهکا قورټانی بگرت. ټهف بنهمایه  
دیټرنی (لا یصلح مخصصا للقرآن)، ټانکو چینابت ټایهټهکا  
گشتی دقورټانییدا بریکا صحابیہکی بیټه راګرن، ټهګر  
بهرامبہری وی ټایهټی چ یهک دہنگبونا صحابیا یان  
فہرمودہکا پیغہمبہری نہبیټ. بهلی مہرم بقی بنهمای  
نہ ټوہ: ابن عباس ر.ع هہلہیہکا کری! چونکی ابن عباسی  
فہتوایہکی لګوری وی سہردهمی و ریدانی یا دای، و یاکو  
بتنی بو وی سہردهمی یه. فہتوایہکا صحابیا ټایهټهکا  
قورټانی چار مانا ټایهټی نا گوہورت.

- ډاکو قورټان ژ ټیکفہدانۍ بیټه پاراستن، پیټفیہ جوړی  
تهفسیرکرنا اهل السنة و الجماعة بیټه بکارټینان. ټو

بڼه مایه ژى نه وه: ته فسیر کړنا ئایه ته کا قورئانئ یا ئاشکهره پیتښتیه لسه وئ مانا خو بمینت، ماده م کی چ بهلگه یین دی نین، یا کو وئ ئایه تئ روځنتر دکه ت. و ههروه سا گرنگه ئه م تیبگه هن کو نابیت ئه م په یښت وئ ئایه تا ئاشکهره بگوهورینن یان مانه کا دی بده نئ. ژبه ر ښئ ئه گهرئ ابن عباس ر.ع په یښا کوفر د ئایه تا سورة المائدة 44 نه گوهارت. نه گوت ئه څه کوفره کا بچیکه یان رهنگه کئ دیه. نه وئ بتنئ بو خوارجا روځنکر کو نه و کوفره دښئ ئایه تیدا نائیته بکارئینان لسه وئ کړپارا هه چار صحابیا کړی.

- نه و ئایه تا ابن عباس ر.ع د سورة المائدة دا گوتی کفر دون کفر، مه ره ما وئ نه بو وانه نه وئ شریعه تی هه میئ رادکن و دگوهورینن. مه ره ما وئ نه و، نه وئ ئایه ته کئ بو بهرزه وه ندیا خو بکارتینن. چونکی نه څه کوفره کا بچوکه و یادی یا مه زنه.

- ابن عباس ر.ع دگه له ک نه رین و بوچونادا یئ جودابی ژ صحابیئ دی. بو نمونه: نه وئ هزر دکر کو نیکام المتعة نه حه رامه. علي ابن ابي طالب گوتیئ " **إنک رجل تائه، وإن رسول الله صلى الله عليه وسلم قد حرم المتعة** ) الدارقطني 25751/3 ( **تو میړه کئ هندو بویئ، پیغه مبه ری ضلی الله علیه وسلم نکاحا المتعة یا حرام کړی.**) ابن زبیر ر.ع گوتیئ "ته گهر ته به رده وام گوت یا حه لاله، دی ته به را کوژم." و

د گهلهک جهښ ديدا نهړينځ جوډا هه بون لگهل صحابيځن دى. ابن عباس ر.ع دگوت جهژنا قوربانى فهرزه، بهلځ ههمى صحابيځن دى د گوتن نه فهرزه، مستحبه، يځ نهکته تاوانبار نابيت و يځ بکته دى خير گههنځ.

[پرسيار لځيرځ نهوه، ثايا بوچى نهو کهسځن ديف گوتنا ابن عباس ر.ع د کفر دون کفر دا بچاقهکځ تارى دچن، بو د تشتځن دى دا لديف ابن عباس ر.ع ناچن؟]

- موفهسرځت کهشن وهکى ابن کثير ، ابن تيمية و ابن قيم الجوزي. و ههروهسا موفهسرځن شځ دوماهيکځ وهکى احمد شاکر، و محمد ابن ابراهيم شاکر رحمهم الله تعالى دتهفسيرځن خوهدا نهف گوتنا ابن عباسي ر.ع يځت شهگوهاستين و دزانيان کا کهنگى و بو نهف گوتنه هاتيه بکاريځنان. بهلځ نهف امام و زاناځځن بهريز پيچهوانهى وځ گوتنځ بون و تهکفيري دهستهالآتدارځځن سهردهمځ خو دکرن، چونکى نهوان نه بشهريعهتى هوکم دکرن.

- داکو نه م گوتنا ابن عباس ر.ع بهيژتر بکهن، کو نهو دهربارهى شځ ثايهتيځدا { **وَمَنْ لَّمْ يَخُجْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (44)** } (يځ نه لديف وځ هوکمى و بريارى بدهت ياکو خوځځي ثيناتى خار، فيجا نهو کافرن). نابيژيت نهفه کوفرهکا بچوکه!! نه م دى سهکهنځ کا ابن کثير رحمه الله تعالى د تهفسيرا خوه دا دهربارهى شان ثايهتيځن د سورة المائدة دا چ ديژرت!

ابن کثیر رحمہ اللہ 10 ئایہ تان ژ وی سورۃ ئ تینت ژ ئایہ تا 40 تا 50. و شنیکا گوتننن خوه دیژت ئانکو دەست بتهفسیرا وان هه میا پیکفه دکەت و دیژت: " ههروهکی خه لکی جاهلیه تی یاسا چیدکرن ژ نه رین و هه وایی نه سفا خوه، کو پیکدهاتن ژ سه ردا چونی و نه زانی. و وهکی یاساین ته ته ریان، ئەو یاساین کو ژ مه لکی خو جهنگیزخانی وه رگرتین دناف په رتوکا الیه سق دا. ئەو په رتوکه ژ ی پیکهاتییه ژ یاساین ئیسلامی و یه هودییه تی و نه صرانیه تی و گه له ک ژ ی ژ یاساین نه رین و هه وایی نه فسییه. و هوسا ئەف په رتوکه بو وان بو دەستۆره ک و لسه ر دچن و یی لسه رحوکم قورئانی و سنه تی ئیخستین. یی قی چندی بکه ت، ته وژی وهکی وانا یی: کافره. و دقیت شه ری وان بیته کرن، تاکو لحوکم خۆدی و پیغه مبه ری وی بزهرن) " 63/2

لسه ر ده می ابن کثیر رحمہ اللہ تعالی و کو مفه سری قی ئومه تی یه، هنده ک ژ موسلمانان لگه ل ته تاربان تی که ل ببون، ئەو ته تارین کو وهلاتین موسلمانا لعراقی و شامی داگیرکربون. ئەوان په رتوکه ک هه بی بناقی الیه سق کو ژده ف مه لکی وان جهنگیزخان قه هاتبو نفیسین. ئەو په رتوکه پیکهاتبو ژ دەستۆرین کوفری و هنده ک ژ شه ریعه تی موسلمانان و هنده ک ژ ئنجیلی و هنده ک ژ ته وراتی. ئەوان ئەو په رتوکه بو یاسا و دەستۆرکرنی لوهلاتی موسلمانان بکارئینان، پشتی هنده ک ژ موسلمانان لگه ل وانا تی که ل بون و لدیف شه ریعه تی وان چون، ئانکو لدیف په رتوکا جهنگیزخانی.

و ههروهسا ابن کثیر حمه الله تعالى د پهرتوکا خویا بناف (البداية و النهاية) دا دیږت: "تهو کافره یی بجوره کی دی حوکمی بکهت نه بجوری وی شهريعه تا لسره دوماهیک پیغه مبهه محمد ابن عبدالله صلى الله عليه وسلم هاتی خاری." البداية و النهاية 101/13

العلامة شيخ محمد ابن إبراهيم رحمه الله تعالى کو پسمامی محمد ابن عبدالوهابه و ماموستای شیخ ابن بازه دیږت: "هندي گوتنا کفر دون کفره، بو وانه یی دادوهریی بکهت و بریاره کی د تشته کیدا نه لیدی شهريعه تی بدهت، بهلی هره دینیت کو شهريعه ت ژ وی بریارا وی باشته ره. بهلی تهو یت دهستوری نی چیدکهن و دیږنه خه لکی وهرن لیدی وی دهستوری من ههرن، تاها تهغه کوفره خو تهغه چهنه بیژن "شهريعه ت ژ دهستوری مه باشته ره!" ههر تهغه کوفره کا ژ ملله تی نیسلامی دهر دکهت." فتاوا محمد ابن ابراهيم ال الشيخ 280/12

• زانایان نه بتنی تهو بناف کافر کرن، تهو یت نه لیدی شهريعه تی حوکمی دکهن، بهلکو تهو ژی بناف کافر کرن، تهو یت پشته فانیان وان دکهن. الله تعالى دیږت: { إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيُسْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ } البقرة 174

(تهو یت خو بیدهنگ دکهن لسره تهوا هاتی خاری، و بوخه کرین و فروتنی پی دکهن بو بهیه کی کیم، دی بو وان تهو تشتی تهو دخون د زکی وان دا ناگر بیت، و خودی لگه وان وژا

## قیامهتی نا ئاخفیت و وان ژ گونههین وان پاقر ناکهت و دی بو وان عهزابهکا بئیش هه بیت.)

شیخ الاسلام ابن تیمیة رحمه الله تعالى دیژت: "تهگهر زانایهک  
وی بهیلت، یاکو ژ قورئانی و سنهتی هاتی و لیدیف  
دهستهلاتدارهکی بکهفت، تهوی نه لیدیف وی حوکی دکهت  
ئهوا خودی و پیغه مبهری وی که دهستور دهیناتین، ئاها تهو **کافره**  
و مرتده و ههژی سزادانا سهر دونیای و ئاخیرهتی یه." الفتاوا  
737/35

### دادوهری کافر، ظالم، فاسق

جوړی دادوهر و دهستهلاتداری نه بحوکی شه ریعهتی حوکی  
دکهن و بریارا ددهن.  
چونکی ئهقه ههمی نه وهکی یه کهن د حوکم کرنی و بریاردانی!  
ئهو دی یهک ژ ټان سی جوران بیت، **کافر، یان ظالم، یان فاسق**.

1. دادوهر و دهستهلاتداری **کافر** تهوه: **بو نمونه**: دی مروقهکی  
خیژاندار زنایی کهت، و پاشی دی وی ئینه بهرامبهری دادوهری،  
شینا دادوهر حوکی رهجمی لیدیف قورئانی و سنهتی دهینته لسه  
وی، دی تهو حوکی زیندان کرنی یان سزایی دراخی دهینته لسه.  
هه رچهنده دزانت کا حوکی قورئانی و سنهتی دهرباره وی  
مروقی دا چی یه. ئهقه خو مهزن کرن و نه گوهداری یه بهرامبهری  
خودی تعالی. ئهف دادوهره یان دهستهلاتداره **کافره**.

2. دادوهر و دهسته‌لاټداري **ظالم** نه‌وه: **بو نمونه**: دې مروښه‌کې ځیزاندار زنايي کت. نه‌و دادوهرې برياره‌کې لسره بدهت، هه‌رجار ځوکه‌ي ره‌جمي لډيف شه‌ريعه‌تي بکارتينت، به‌لې ښې جاري چونکې نه‌و مروښې زنا کهرې يه، يان هه‌څاله‌کې وي يه، يان ناسه‌کې وي يه، يان به‌رتيلې دايه‌يې، ځوکه‌ي ره‌جمي نا ده‌ينته لسره، هه‌ر چنده دزانت ځوکه‌ي څوډي تعالي ژ بريارا وي داي باشته. ئاها نه‌و دادوهره‌کې **ظالمه**.

3. دادوهر و دهسته‌لاټداري **فاسق** نه‌وه: **بو نمونه**: دې مروښه‌کې ځیزاندار زنايي کت و ئينه لدهف دادوهره‌کې هه‌مي جاران لډيف شه‌ريعه‌تي بريارا ددهت، به‌لې ښې جاري ژبه‌ر به‌رتيلا يان ناسکرنا وي، دې به‌لگه‌يا گوهورت و ځيجه‌تا چيکه‌ت داکو ځوکه‌ي ره‌جمي نه‌ ده‌ينته لسره وي مروښي. ئاها نه‌ف دادوهره يې **فاسقه**.

نه‌څه چنده نمويه‌کيږ روځن بون ده‌رباره‌ي څان سې جوړيږ دادوهره و دهسته‌لاټدارا. هه‌ر دهسته‌لاټداره‌ک يان دادوهره‌ک نه‌ لډيف ده‌ستوړيږ شه‌ريعه‌تي ځوکه‌ي بکه‌ت، دې يه‌ک ژ وان سې جوړان بيت. نه‌گه‌ر دهسته‌لاټداري شه‌ريعه‌ت گوهارت و شينا وي ده‌ستوړه‌کې ني ده‌ينات و چيکر و علماني په‌يدا کر کو دږي شه‌ريعه‌تي يه. نه‌څه هنگي **کافره** و چ گومان تيډا نينه. و نه‌گه‌ر بتني تشته‌کې يان چنده تشته‌کا دا پيچه‌وانه‌ي شه‌ريعه‌تي کر، ژ نه‌گه‌ري هه‌وايي نه‌فسې يان ژبه‌ر مصلحه‌ته‌ي و به‌رتيلا، و نه‌و پيچه‌وانيا نه‌و دکت نه‌ به‌رده‌وام بيت، وي ده‌مي نه‌و يې **ظالم** و **فاسقه**.

## کهنگی دروسته ئیماندارهک یی نه گوهدار بیت بهرامبهری ولي الامرئ خو

نه ژ ریکا اهل السنة و الجماعة یه ئیماندارهک دژی وهلي الامرئ خو راوهستت یان نه گوهدارییا وی بکته. ئەگەر چەند ئەو وهلي الامرە زورداریی لوی ئیماندری بکته یان مالی ببهت. پیغمه بهر صلی الله علیه وسلم دیژت: "ئەگەر خەلیفەک لاسەر ریی ئەردی هەبیت، ئەگەر چەند زورداریی لته بکته یان مالی ته ببهت، هەر لدیف وئ هەرە. و ئەگەر چەند تو پی بمری و رهیت دارهکی دجی." هاتتیه شهگوهاستن ژ دهف ابو داود و احمد.

ئەف فەرمووده دڤیت مروّف باش بهری خو بدهتی، چونکی پیغمه بهر دبیژیت ئەگەر زورداري لته هاته کرن. نه زورداري لئانی!!! و ئەگەر مالی ته ژ ته وهربگرت. نه مالی موسلمان و خیر و بهریت وان!!! چینابت تو دژی وهلي الامرئ راوهستی بو بهرژه وهندییت خو و تشتین حلال و حرام. و ئەگەر وهلي الامرئ زورداري لته کر یان لعەشیرا ته بلا تو یی ئارامگر بی. بهلی ئەگەر دەستوژییت خوڤی تعالی هاتنه راکرن و گوهارتن و کوفری لدیف کوفریاتا کرن، هنگی ئەو نه وهلي الامرئ موسلمانا یه، و یی موسلمان دی دژی وی راوهستت.

دا ئەم سەحکنە د دیرۆکا إمام و زاناییڤ اهل السنة و الجماعة دا،  
ئەوێت دژی خەلیفە و وهلی الامرێ خۆ راوهستیا بون و کەسەکی  
ژ إمامێڤ إسلامی نه گوتنی هین خوارجن. و ههروهسا ئەو  
دهسته لادارێت وان **نه کافر** ببون و بشەریعهت حوکم دکرن. بو  
نمۆنه:

1. محمد ابن عبدالله ابن حسن ابن حسن ابن علي ابن  
عبدالمطلب، ئەو لسلا 145 هجری یی وهفاتکری. ئەوی پشتا خو  
دا خەلیفی خو یی العباسی بهلی خەلیف المنصوری ئەو کوشت.  
إمام المالک دیژت: " بهیعهتا وی یا درۆست بی."

2. الحسين ابن علي طالب دژی یزید ابن معاویه رابی و شهر کر  
دژی وی. پشتی ماوهیهکی حسین ل کەربەلا هاته کوشتن.  
کەسەکی نه گوت حسین ابن علي خوارجه.

3. عبدالله ابن زبیر ژناف بهنی ئومهیا دەرکەت و بو ئەمیرهک  
لمه دینی، ئانکو دژی خەلیفه ی رابی. کەسەکی نه گوت ئەو  
خوارجه.

4. خەلیف الهادی 170 هجری. إمام ابو عبدالله حسین ابن علي  
ابن حسن ابن حسن ابن علي دژی وی خەلیفه ی  
راوهستا.

5. إمام ابوالحسن موسى كاظمي ابن جعفر الصديق ابن محمد الباقر، 183 پشتی هجری وهفاتکری، دژی خلیفه الهارون الرشید راوهستا و هاته سزادان بزیندانی تاکو مری.

6. إمام محمد ابن جعفر الصديق دژی مأمون لحیجاز راوهستا.

7. شیخی ئیسلامی محمد ابن عبدالوهاب دژی خیلافهتا عوسمانیا روهستا.

کەسەکی ژ دیروک ناسا یان زانایین اهل السنة و الجماعة نه گوتن ئەو إمامه خوارج بون. پاچهوا ئەگەر نوکه کەسەک دژی طاغوتین قی سەردهمی راوهستت و راستیی بیژت، دی بته خوارج؟  
ئەری ما ئەو خەلیفەیین کو إمامین قی ئومەتی دژی وان رادبون وهکی طاغوتین نوکه نه بون شەریعت راکربون و دگوتن ئەم لدیف سیستەمی علمانیی دچن؟

## دوماهیک گوتنا من دهرباره ی قی بابته

ئەقە یا رۆهن و ئاشکەرایە ب بەلگە کو یی نه لدیف یاسایین  
خۆدی تعالی دەستەهلاتداریی بکەت کافره. ئەقە ئەوین نه لدیف  
شەریعەتی حوکمی دکەن! پا چەوا ئەگەر شەریعەتی راکەن و شینا  
وئ دەستۆرین علمانی و کوفری بکاربینن؟ ئەقە کوفر لسه  
کوفری یه. و پا چەوا ئەویت خەلکی بتفەنگی و زیندانکرنی و  
بزورداری دهیلین لدیف یاسایین وان ییت کوفری بچن؟ ئەف  
کوفر لسه کوفری لسه کوفری یه....

ما پشتی قان هەمی کوفران، کوفریاتەک دی مایه، ئەم گومانئ  
ژی ببەن، یان ئەم پێداچونەکی لسه گوتنا ابن عباس ر.ع (کفر  
دون کفر) بکەن؟

ئەو گوتنا بو هندهک صحابیین بەریز گوتین، ئەویت سەدی سەد  
شەریعەتی خۆدی تعالی بکارتینان. بەلئ چونکی هندهک ژ مروقان  
لسه دەمی وان نه رازیبون بوان بریاراین صحابیین بەریز داین،  
رابون خروج کرن لسه علي ابن ابي الطالب. پاشی ابن عباس ر.ع  
عنه بو وان دیارکر کو ئەو بوان بریاران کافر نەبونه چونکی  
شەریعەتی خۆدی تعالی هەمی یی حازر بو و گوته وان "ئەقە نه  
ئەو کوفره یه یا کو هین ژئ هزر دکەن."

بەلئ کوفرا هیشتا مەزنتەر ئەوه، یا ئەو مروقین قی رۆخسەتی  
دەنه وان دەستەهلاتداران. دەما کو دیژنئ " نه نه ته چ کوفر

نهکړنه، نهغه بتنې کفر دون کفر و تو هیشتا ولي الامرې مهیې".  
ټانکو ته شوله پې نه بیت، هم دې بوته پنی کهن...

یېت خوارچ د راستيیدا نهون، نهویت وهلاتی موسلمانا ژ یاساو  
دهستوره کې اسلامی گوهارتین و دژ راوهستیانه و کړنه  
دهستوره کې علمانی و شرکی. و بهرې تفهنگا خو دانه سینگی  
موهد و داخازقانیڼ مافې الله تعالی. و زیندانیڼ خوه کړنه چالا  
مرنې بو وان نهوین دبېژن "ربنا الله".

و الحمد لله رب العالمین